Pestprotocol
OBS De Sterrenkijker
2017-2019

Inleiding

OBS De Sterrenkijker moet een plek zijn waar kinderen, maar ook leerkrachten en ouders zich prettig, gewenst en veilig voelen. Alleen op deze manier kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Door regels en afspraken in te voeren, deze te oefenen en duidelijk zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen.
Dit pestprotocol hanteren we om zichtbaar te maken dat wij als school maatregelen nemen om pesten (preventief) te voorkomen en pesten aan te pakken.
Het geeft aan dat we het bestrijden van pesten een belangrijk onderwerp vinden. Ook geeft het betrokkenen houvast hoe te handelen bij pestproblematiek.

Definitie van pesten

Pesten is een vorm van agressie waarbij een of meerdere personen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.

Uitgangspunten van de school

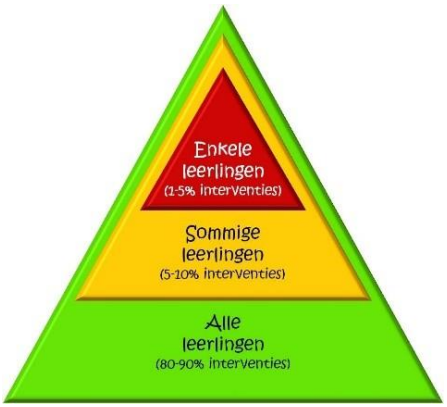
- Pesten wordt door alle betrokkenen (school, ouders en leerlingen) onderkend als een probleem.
- School, ouders en leerlingen spannen zich gezamenlijk in om pestgedrag te voorkomen.
- Leerkrachten, leerlingen en ouders zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Als pesten voorkomt, nemen leerkrachten, leerlingen en ouders duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Er is een vertrouwenspersoon voor kinderen en een pestcoördinator aanwezig op school.

Wat doen we ter preventie en hoe gaan we met pestgedrag om?
OBS De Sterrenkijker werkt met SWPBS. Dit houdt in dat er op onze school gewerkt wordt volgens de principes van de gedragstheorie SWPBS (Schoolwide Positive Behavior Support). SWPBS is een schoolbrede aanpak die gericht is op preventie van probleemgedrag.

Wat is SWPBS?
Het doel van SWPBS is het creëren van een veilig en voorspelbaar onderwijsklimaat voor alle kinderen. De pijlers van SWPBS zijn:

- Schoolbreed werken vanuit gedeelde waarden;
- Preventie: zo veel mogelijk voorkomen van probleemgedrag;
- Positieve insteek: versterken van goed gedrag aan de hand van heldere eenduidige verwachtingen ten aanzien van gedrag;
- Planmatige aanpak op basis van data;
- Partnerschap met ouders en samenwerking met de keten.

SWPBS is een aanpak die preventie van probleemgedrag als hoogste prioriteit heeft. Als voorkomen van problemen niet lukt (interventies in het groene gebied), kunnen interventies in het gele, en indien nodig, in het rode ingezet worden. Hierbij gaat het om gerichtere en uiteindelijk om individuele gerichte interventies.

Universele interventies voor alle kinderen
Groeps-/individuele interventies voor kinderen die risico lopen
Intensieve individuele interventies voor individuele kinderen

Gedragsverwachtingen en schoolregels van OBS De Sterrenkijker

Algemene schoolregels:

- Veiligheid:
  Samen zorgen we ervoor dat het voor iedereen veilig is op school.
- Respect:
  We zijn allemaal anders, maar toch gelijk.
- Verantwoordelijkheid:
  Samen zorgen we voor alles en iedereen.

Gedragsverwachtingen per openbare ruimte:

1. Gang:
Veiligheid: Ik loop rustig op de gang.
Respect: Ik laat de kinderen rustig werken.
Verantwoordelijkheid: Ik ruim mijn spullen netjes op.

2. Schoolplein
Veiligheid: Ik heb plezier op het schoolplein.
Respect: Ik hou op bij het woordje 'stop'.
Verantwoordelijkheid: Ik zorg goed voor de materialen op het schoolplein. Als de leerkracht klapt dan ga ik in de rij staan.

3. Toilet
Veiligheid: Ik houd de vloer droog en schoon.
Respect: Ik laat andere met rust.
Verantwoordelijkheid: Ik trek de wc door.

4. Gymzaal/ kleedlokaal
Veiligheid: Ik leg mijn kleren op een stapeltje bij elkaar.
Respect: Ik laat de andere met rust bij het omkleden.
Verantwoordelijkheid: Ik kleed me zo snel mogelijk om.

Het stopsignaal

Pestpreventie binnen het eerste, groene basisniveau van PBS gaat uit van drie stappen als reactie op pestgedrag: 'stop', 'loop door' en 'praat'. Het stopsignaal dient gebruikt te worden als leerlingen te maken krijgen met pestgedrag. Het gepeste kind zelf kan het stopteken gebruiken, maar ook van omstanders wordt verwacht dat dit stopsignaal gebruikt wordt.
De drie stappen worden in het begin van het schooljaar aangeleerd en worden gedurende het jaar herhaald wanneer dat nodig is.

Stap 1. 'Stop': Stop, dat wil ik niet en handgebaar.
Stap 2. 'Loop door': Als het pestgedrag niet gestopt is, loop je weg van de situatie.
Stap 3. 'Praat': Als de dader zijn pestgedrag doorzet nadat stap 1 en stap 2 toegepast zijn, zoek je een volwassene op om erover te praten**.**

Als een leerling in gevaar is worden de eerste twee stappen overgeslagen en wordt er meteen gezocht naar een volwassene om mee te praten.
Als een leerling pestgedrag meldt, zal de volwassene:

1. je een compliment geven voor het feit dat je naar hem toe kwam
2. je vragen wat het probleem is
3. zorgen voor jouw veiligheid
4. je vragen of je 'stop' hebt gezegd
5. je vragen of je rustig bent 'weggelopen'
6. opnieuw 'stop/loop/praat' met de leerlingen oefenen

Check-in,Check-out

Op onze school bestaan de groeps-/individuele interventies uit dagelijkse gedragsondersteuning m.b.v. check-in, check-out. Concreet houdt dit in dat er iedere dag gesproken wordt met het slachtoffer en de dader.
Praten met chronische slachtoffers van pestgedrag:

- De leerkracht praat aan het begin van alle niet-klassikale roostertijden (ochtendpauze, lunchpauze enz.) nog even met de leerling en herinnert hem eraan hoe hij moet reageren op pestgedrag.
- De leerkracht praat aan het einde van de pauze weer met de leerling, vraagt hoe het ging en beloont hem voor zijn inspanningen.

Praten met chronische daders van pestgedrag:

- De leerkracht praat aan het begin van alle niet-klassikale roostertijden (ochtendpauze, lunchpauze enz.) nog even met de leerling en herinnert hem eraan hoe hij moet reageren als een andere leerlingen tegen hem zegt dat hij moet stoppen of wegloopt.
- De leerkracht praat aan het einde van de pauze weer met de leerling, vraagt hoe het ging en beloont hem voor zijn inspanningen.

De intensieve individuele interventies zijn voor leerlingen die niet gunstig reageren op de universele interventies en groeps-/individuele interventies. Deze leerlingen krijgen individuele gedragsondersteuning.
Als het pestgedag aanhoudt, zullen de volgende consequenties per fase doorlopen worden:

Fase 1

- Time-out op een vast afgesproken plaats.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Afspraken maken met de dader over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van elke week even kort aan de orde (gedurende een afgesproken periode).

Fase 2

- Nadrukkelijke aandacht en medewerking vragen aan de ouders om het probleem te beëindigen.
- School legt alle activiteiten vast en heeft alles wat mogelijk is gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor worden gekozen deskundige hulp in te schakelen.

Fase 4

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor worden gekozen om de leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.
- **Fase 5**
  In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.